

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2004-1-70 (Menfi Tespit)
Karar Sayısı : 04-69/986-241
Karar Tarihi : 27.10.2004

10 **A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER**

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, A.Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY,
Murat GENCER, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rıfki ÜNAL,
Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI, M.Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN

B. RAPORTÖRLER: M. Ömür PAŞAOĞLU, Mert KARAMUSTAFAOĞLU

20 **C. BİLDİRİMDE BULUNAN** : - Özata Kimyevi Maddeler Gıda ve Ambalaj San. Tic. A.Ş.

D. TARAFLAR : - Özata Kimyevi Maddeler Gıda ve Ambalaj San. Tic. A.Ş.
Eski İzmit-Ankara yolu üzeri Tepeören Köyü
Tuzla-İstanbul

- Thrace Plastics Packaging S.A.
20 Marinou Antira St. 17455 Alimos Atina-YUNANİSTAN

30 **E.DOSYA KONUSU:** Özata Kimyevi Maddeler Gıda ve Ambalaj Sanayi Ticaret A.Ş. ile Thrace Plastics Packaging S.A. arasında imzalanan "Ortak Girişim Sözleşmesi" ile kurulan Thrace Teknik Ambalaj Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin "Kuruluş Sözleşmesi"nin 4. maddesine bireysel muafiyet verilmesi talebi.

40 **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 5.7.2003 tarih, 3583 sayı ile giren ve en son 18.10.2004 tarih, 5822 sayı ile eksiklikleri tamamlanan bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 20.10.2004 tarih, 2004-1-70/Öİ-04-MÖP sayılı Ortak Girişim Ön İnceleme Raporu, 22.10.2004 tarih, REK.0.05.00.00/203 sayılı Başkanlık önergesi ile 04-69 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda;

- Özata Kimyevi Maddeler Gıda ve Ambalaj Sanayi Ticaret A.Ş. (Özata) ile Thrace Plastics Packaging S.A. (Thrace Plastics) arasında ortak girişim yoluyla Thrace Teknik Ambalaj Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Thrace Teknik)'nin kurulması işleminin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında olduğu, ancak söz konusu Tebliğ'de belirtilen ciro ve pazar payı eşikleri aşılmadığı için izne tabi

50 birleşme ve devralmalardan olmadığı ve bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesini ihlal eder nitelikte olmadığı,

- Özata ile Thrace Plastics arasında ortak girişim yoluyla kurulan Thrace Teknik'in "Kuruluş Sözleşmesi"nin 4. maddesinin ilgili coğrafi piyasayı etkileyecek bir rekabet ihlali içermediği; "Ortak Girişim Sözleşmesi"nin 8. maddesinde yer alan rekabet yasağının ise işlemin bütünü dikkate alındığında bir yan sınırlama olarak değerlendirilmesi gerektiği, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırı olmadığı ve bireysel muafiyet kapsamında değerlendirilmesine gerek bulunmadığı,

60 - Özata ile Thrace Plastics arasındaki "Kuruluş Sözleşmesi" ve "Ortak Girişim Sözleşmesi"nin 4054 sayılı Kanun'un 4., 6. ve 7. maddelerine aykırı bir husus içermediği, bu nedenle söz konusu işleme Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilmesinin uygun olacağı

ifade edilmektedir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

70

H.1.1. Özata

Dosya mevcudundan, Özata'nın, dericilik, mobilya ve tekstil kimyasalları, karton mukavva ve plastik ambalaj kapları işi ile iştigal ettiği; ancak ilgili ürün pazarında henüz üretimi bulunmadığı anlaşılmaktadır. Özata'nın 2003 yılı cirosu (.....)TL olup, sermaye yapısı aşağıdaki gibidir:

Tablo 1- Özata'nın Sermaye Yapısı

Hissedarlar	Hisse Oranı (%)
Hayri Özilhan	13
Mustafa Aydın Özilhan	27
Keriman Özilhan	10
Ünal Soyata	35
Uğur Soyata	10
Yıldız Soyata	5

80

Özata ile aynı grupta yer alan diğer teşebbüsler ve faaliyet alanları aşağıdaki gibidir:

a) Teknik Plastik A.Ş. : Plastik ambalaj kabı üretimi yapmakta olup, 2003 yılı plastik ambalaj kabı imalatı (.....) ton ve cirosu (.....) trilyon TL'dir.

b) Kapplas A.Ş. : Plastik ambalaj işi ile iştigal etmekte olup, sermayesi 50 milyar TL ve 2003 yılı cirosu (.....) TL'dir.

90 c) Bantplas A.Ş. : Plastik ambalaj işi ile iştigal etmekte olup, sermayesi 50 milyar TL ve 2003 yılı cirosu (.....) TL'dir.

H.1.2. Thrace Plastics

Yunanistan'da kurulu olan Thrace Plastics, plastik kap üretimi işi ile iştirak etmektedir. Dosya mevcudundan, Thrace Plastics'in ilgili pazardaki satışlarının düzenli olmadığı ve oldukça az olduğu anlaşılmaktadır. Thrace Plastics'in sermaye yapısı aşağıdaki gibidir:

100

Tablo 2- Thrace Plastics'in Sermaye Yapısı

Hissedarlar	Hisse Oranı (%)
Thrace Plastics S.A.	90,00
Costas Halioris	6,65
Efthimia Halioris	3,35

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

110

Özata ile Thrace Plastics arasındaki ortak girişim, püskürtme kalıplı enjeksiyon kapların IML teknolojisi (kalıp-içi etiketleme teknolojisi) ile üretimi, satışı ve pazarlanması konularında faaliyet gösterecektir. Bu tür kapların diğer plastik kaplara göre bir takım teknik üstünlükleri olduğu ve bu nedenle tüketicinin gözünde farklı olduğu anlaşılmaktadır. Söz konusu ürünler genellikle yoğurt, dondurma, hazır yemek, meze, soğuk salata, peynir, çökekrem v.s. gibi gıda ürünlerinin ambalajı olarak kullanılmaktadır. Bu nedenle ilgili ürün pazarı "IML teknolojisi ile üretilen enjeksiyon kapları" olarak belirlenmiştir.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

120

Türkiye içinde ilgili ürünün rekabet şartları bakımından farklılık göstermemesi nedeniyle ilgili coğrafi pazar, "Türkiye Cumhuriyeti Sınırları" olarak tespit edilmiştir.

H.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

130

Ortak girişimin kontrolü hususu "Kuruluş Sözleşmesi"nin 10. maddesinde düzenlenmiştir. Bu maddeye göre ortak girişim şirketinin yönetim kurulu üyeleri 4 kişiden oluşacak ve iki üye Özata tarafından, iki üye ise Thrace Plastics tarafından seçilecektir. Yönetim Kurulu kararları ise yine aynı maddeye göre oybirliği ile alınabilmektedir. Ayrıca taraflar arasındaki "Ortak Girişim Sözleşmesi"nin 6.3. maddesine göre Yönetim Kurulu başkanlığı görevi her üç yılda bir, Thrace direktörü ya da Özata direktörü tarafından yürütülecektir. Söz konusu hükümler uyarınca, Thrace Teknik'in tarafların müşterek kontrolünde olduğu anlaşılmaktadır.

Dosya mevcudu bilgiler çerçevesinde, işlemin gerçekte 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinde sayılan birleşme ve devralmalardan olduğu, ancak Tebliğ'de

belirtilen eşikler aşılmadığından izne tabi olmadığı sonucuna varılmıştır. Bu çerçevede, muafiyet talep edilen sözleşme hükümlerini söz konusu ortak girişim kapsamında değerlendirmek gerekmektedir.

140

Dosya konusu başvuru ile muafiyet istenen Thrace Teknik'in "Kuruluş Sözleşmesi"nin 4. maddesi aşağıdaki gibidir:

"Madde 4

Amaç ve Kapsam

Şirket a) sadece sayılacak faaliyetlerle sınırlı olmamak üzere, IML (iç-püskürtmeli etiketleme) teknolojisi kullanılarak yapılan enjeksiyon kaplarının münhasıran Türkiye, İsrail, Ürdün, Suriye, Lübnan, Irak, Ermenistan, Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan Cumhuriyeti, Tacikistan, Türkmenistan, Özbekistan ve İran'da üretimi, pazarlanması ve satışı ve b) söz konusu ürünlerin sayılan ülkeler dışında da satışı işiyle iştigal etmektedir; ancak burada belirtmek gerekir ki, bu ürünlerin sayılan ülkeler dışındaki satışları sadece Thrace Plastics şirketler grubuna ait şirketlerle sınırlıdır."

150

Yukarıdaki sözleşme hükmü ile Thrace Teknik'in faaliyetleri Türkiye'nin de içinde bulunduğu bir coğrafi alanla sınırlandırılmış, bölge dışında faaliyette bulunması engellenerek, bölge dışına ancak Thrace Plastics şirketler grubuna satış yapılmasına olanak tanınmıştır. Söz konusu sınırlamanın, yabancı ortak olan Thrace Grubu'nun Avrupa'da üretim ve satış yapıyor olması ve haksız rekabetin önlenmesi amacıyla konulduğu belirtilmektedir.

160

Söz konusu maddenin, Thrace Teknik'in Türkiye'deki faaliyetleriyle ilgili herhangi bir kısıtlama getirmediği ve ilgili coğrafi pazarın Türkiye pazarı olduğu dikkate alındığında, anılan sözleşme hükmünün 4054 sayılı Kanun bağlamında herhangi bir sakınca teşkil etmediği görülmektedir.

Esasen, 4054 sayılı Kanun bakımından incelenmesi gereken husus "Ortak Girişim Sözleşmesi"nin 8. maddesinde yer almaktadır. Özata ile Thrace Plastics arasındaki "Ortak Girişim Sözleşmesi"nin 8. maddesinde sözleşmenin taraflarına ortak girişim şirketinin (Thrace Teknik) faaliyette bulunacağı bölge içinde geçerli olan bir rekabet yasağı getirilmiştir.

170

Muafiyet talebinin konusu olan "Kuruluş Sözleşmesi"nin 4. maddesinde ortak girişim şirketi Thrace Teknik'in Türkiye'nin de içinde bulunduğu bir bölgede faaliyette bulunacağı düzenlenmiş, taraflar arasındaki "Ortak Girişim Sözleşmesi"nin 8. maddesinde ise söz konusu bölgede (Türkiye dahil) Özata ve aynı grupta yer alan diğer teşebbüslere yönelik olarak süresi belirli (24 ay) bir rekabet yasağı getirilmiştir.

180

Özata ve onunla aynı grupta yer alan teşebbüsler her ne kadar plastik ambalaj üretimi ile iştigal ediyor olsalar da, ilgili ürün pazarı olan "IML teknolojisi ile üretilen enjeksiyon kapları" piyasasında faaliyette bulunmamaktadırlar. Bu nedenle, "Ortak Girişim Sözleşmesi"nin 8. maddesiyle Özata'ya getirilen iki yıl süreli rekabet yasağının ilgili pazardaki rekabeti olumsuz etkileyecek nitelikte olmadığı; esasen, Thrace Plastics'in, Özata ile kurduğu ortak girişim şirketi ile Türkiye piyasasına girmesi

neticesinde pazardaki arz çeşitliliği ve miktarının artacağı ve tüketicinin bundan yarar sağlayacağı görülmektedir.

190 Rekabet Hukuku'nda birleşme/devralmalarla birlikte getirilen düzenlemelerin, yan sınırlama sayılması için taraflar açısından kısıtlayıcı, yoğunlaşmayla doğrudan ilgili işlerin yürütülmesi için gerekli, kapsamının belirli ve sınırlı olması gerekmektedir. Dosya konusu devralma işlemindeki yan sınırlama hükmünün birleşmenin uygulanması açısından doğrudan ilgili ve gerekli olduğu; kısıtlamanın, süresi, uygulandığı coğrafi alan ve konusu bakımından tanımlanan amacı gerçekleştirmek için makul olduğu anlaşılmaktadır.

200 Bu bilgiler çerçevesinde, Özata ile Thrace Plastics arasındaki "Ortak Girişim Sözleşmesi"nin 8. maddesinde öngörülen rekabet yasağının bir yan sınırlama olarak değerlendirilmesi gerektiği, dosya konusu işlemin 1997/1 sayılı Tebliğ'deki eşikler aşılmadığı için izne tabi olmadığı, ancak ortak girişim işlemine Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilebileceği kanaatine varılmıştır.

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

- 210 - Özata Kimyevi Maddeler Gıda ve Ambalaj Sanayi Ticaret A.Ş. ile Thrace Plastics Packaging S.A. arasında imzalanan "Ortak Girişim Sözleşmesi" ile kurulan Thrace Teknik Ambalaj Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin kurulması işleminin; 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında olduğuna ancak söz konusu Tebliğ'de belirtilen ciro ve pazar payı eşikleri aşılmadığı için izne tabi birleşme ve devralmalardan olmadığına ve bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesini ihlal eder nitelikte olmadığına;
- 220 - Özata Kimyevi Maddeler Gıda ve Ambalaj Sanayi Ticaret A.Ş. ile Thrace Plastics Packaging S.A. arasında imzalanan "Ortak Girişim Sözleşmesi" ile kurulan Thrace Teknik Ambalaj Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin "Kuruluş Sözleşmesi"nin 4. maddesinin ilgili coğrafi piyasayı etkileyecek bir rekabet ihlali içermediğine; "Ortak Girişim Sözleşmesi"nin 8. maddesinde yer alan rekabet yasağının ise işlemin bütünü dikkate alındığında bir yan sınırlama olarak değerlendirilmesine, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırı olmadığına ve bireysel muafiyet kapsamında değerlendirilmesine gerek bulunmadığına;
- 230 - Özata ve Thrace Plastics arasındaki "Kuruluş Sözleşmesi" ve "Ortak Girişim Sözleşmesi"nin 4054 sayılı Kanun'un 4., 6. ve 7. maddelerine aykırı bir husus içermediğine, bu nedenle söz konusu işleme Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilmesine

04-69/986-241

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

240